

## UDKAST

### Forslag

til

Lov om ændring af dagtilbudsloven

(Justering af krav til minimumsnormering i privatinstitutioner)

### § 1

I dagtilbudsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 985 af 27. juni 2022, som ændret ved lov nr. 1162 af 8. juni 2021, lov nr. 2594 af 28. december 2021, lov nr. 2595 af 28. december 2021 og § 24 i lov nr. 753 af 13. juni 2023, foretages følgende ændring:

1. Efter § 19 indsættes:

»§ 19 a. Kommunalbestyrelsen skal sikre en normering i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner efter § 19, stk. 2-4, og puljeordninger med tilskud efter §§ 101 og 102, som indebærer, at der minimum er én pædagogisk personale pr. tre børn i alderssvarende daginstitutioner til 0-2 årige børn og én pædagogisk personale pr. seks børn i alderssvarende daginstitutioner til 3-årige børn indtil skolestart.

*Stk. 2.* Kommunalbestyrelsen skal sikre, at børn under 3 år indgår i normeringen efter stk. 1, så der er minimum én pædagogisk personale pr. tre børn, frem til den 1. i måneden efter, at barnet er fyldt 3 år.

*Stk. 3.* Normeringen efter stk. 1 og 2 i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner efter § 19, stk. 2-4, og puljeordninger med tilskud efter §§ 101 og 102 skal opgøres som et årligt gennemsnit i kommunen.

*Stk. 4.* Børne- og undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om opgørelsesmetode for normeringen i daginstitutioner efter stk. 1 og 2.

§ 19 b. En privatinstitution efter § 19, stk. 5, skal sikre en normering i institutionen, som indebærer, at der minimum er én pædagogisk personale pr. tre børn i alderssvarende privatinstitutioner til 0-2 årige børn og én pædagogisk personale pr. seks børn i alderssvarende privatinstitutioner til 3-årige børn indtil skolestart.

*Stk. 2.* Privatinstitutionen skal sikre, at børn under 3 år indgår i normeringen efter stk. 1, så der er minimum én pædagogisk personale pr. tre børn, frem til den 1. i måneden efter, at barnet er fyldt 3 år.

## UDKAST

*Stk. 3.* Børne- og undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om opgørelsesmetode for normeringen i privatinstitutioner efter stk. 1 og 2 og privatinstitutioners dokumentation herfor.«

### § 2

I lov nr. 2594 af 28. december 2021 om ændring af dagtilbudsloven (Minimumsnormeringer i daginstitutioner og styrket tilsyn med dagtilbud m.v.) foretages følgende ændring:

1. § 1, nr. 3, ophæves.
2. I § 2, stk. 1, udgår », jf. dog stk. 2«.
3. § 2, stk. 2, ophæves.  
Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 2 og 3.

### § 3

*Stk. 1.* Loven træder i kraft den 1. januar 2024, jf. dog stk. 2.

*Stk. 2.* § 19 b i dagtilbudsloven, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1, træder i kraft den 1. januar 2025.

*Stk. 3.* Regler fastsat i medfør af § 19 a, stk. 5, i dagtilbudsloven, som affattet ved lov nr. 2594 af 28. december 2021 om ændring af dagtilbudsloven (Minimumsnormeringer i daginstitutioner og styrket tilsyn med dagtilbud m.v.), forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af nye regler udstedt i medfør af § 19 a, stk. 4, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1.

*Stk. 4.* Loven har ikke virkning for de kommuner, som er omfattet af § 2, nr. 1, i lov om velfærdsaftaler på dagtilbudsområdet og folkeskoleområdet, jf. lovbekendtgørelse nr. 1171 af 12. august 2022, indtil denne lov ophæves. Indtil da finder de hidtil gældende regler anvendelse for disse kommuner.

*Stk. 5.* Børne- og undervisningsministeren kan beslutte, at dagtilbudslovens § 19 b, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1, ikke finder anvendelse helt eller delvist, hvis særlige forhold gør det nødvendigt.

# UDKAST

JK-Version 10. oktober 2023

## *Bemærkninger til lovforslaget*

### *Almindelige bemærkninger*

#### Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Minimumsnormeringer i daginstitutioner
  - 2.1. Gældende ret
  - 2.2. Børne- og Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3. Konsekvenser for opfyldelsen af FN's verdensmål
4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Klimamæssige konsekvenser
8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
9. Forholdet til EU-retten
10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
11. Sammenfattende skema

#### **1. Indledning**

Med lov nr. 2594 af 28. december 2021 om ændring af dagtilbudsloven (Minimumsnormeringer i daginstitutioner og styrket tilsyn med dagtilbud m.v.) er der med virkning fra den 1. januar 2024 indført lovkrav om minimumsnormeringer i daginstitutioner, herunder i privatinstitutioner.

## UDKAST

Kravet om minimumsnormeringer indebærer for privatinstitutioner, at kommunalbestyrelsen skal sikre, at den enkelte privatinstitution har en normering, som mindst svarer til den gennemsnitlige normering i kommunen.

Af bemærkningerne til bestemmelsen i dagtilbudslovens § 19 a, stk. 4, jf. Folketingstidende 2021-22, tillæg A, side 22, fremgår bl.a., at forslaget »vil indebære, at kommunalbestyrelsen, som en del af dens eksisterende tilsyn med privatinstitutionen, vil skulle påse, at privatinstitutioners normering mindst svarer til den gennemsnitlige normering i kommunen, hvor dette niveau som minimum vil skulle være 1 pædagogisk personale pr. 3 børn i kategorien 'Vuggestue', og minimum 1 pædagogisk personale pr. 6 børn i kategorien 'Børnehave'.« Det fremgår endvidere af bemærkningerne, at det »f.eks. kunne ske ved, at kommunen beder privatinstitutionen om at indsende dokumentation for dette hvert år. Dette kan eksempelvis være med udgangspunkt i de årlige normeringstal, der i dag offentliggøres af Danmarks Statistik, og som vil fremgå på institutionsniveau på den udvidede dagtilbudsportal, når privatinstitutionerne fra 2024 og frem vil skulle leve op til de foreslåede normeringskrav.«

Det er imidlertid nu konstateret, at der er udfordringer med implementeringen af det kommende lovkrav for privatinstitutioner.

Udfordringerne består i, at data om de enkelte kommuners normering i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner samt puljeordninger opgjort som et årligt gennemsnit i kommunerne for 2024 først vil være tilgængelige i efteråret 2025. Det betyder i praksis, at en privatinstitution ikke vil have viden om hvilket normeringskrav, institutionen vil skulle efterleve pr. 1. januar 2024. Dette problem vil også være gældende i de efterfølgende år.

Herudover har det været forudsat, at der skulle være tilgængelige data på den udvidede dagtilbudsportal om privatinstitutioners normering, når privatinstitutioner skulle efterleve lovkravet fra 2024. Det var hensigten, at privatinstitutioner kunne bruge disse data med henblik på at dokumentere over for kommunen, at de efterlevede lovkravet. De relevante oplysninger om normeringen i privatinstitutioner forventes dog ikke at være klar som forudsat.

Herudover er den opgørelsesmetode og beregning, der ligger bag opgørelsen af normeringen i daginstitutioner teknisk kompliceret, hvilket betyder, at en privatinstitution vil have vanskeligt ved uden videre selv at kunne opgøre sin normering. Dette skaber en utilsigtet retsikkerhed for privatinstitutionerne, da de dermed vil få vanskeligt ved at følge op på, om de lever op til lovkravet, herunder eventuelt at gøre indsigelser over for en opgørelse heraf.

## UDKAST

Samlet betyder ovenstående, at privatinstitutioner ikke vil have mulighed for at efterleve det kommende lovkrav, og det vurderes på den baggrund, at kravet om minimumsnormering for privatinstitutioner bør justeres.

Med forslaget foreslås det derfor, at det kommende lovkrav med virkning fra den 1. januar 2024 om, at den enkelte privatinstitution skal have en normering, som mindst svarer til den gennemsnitlige normering i kommunen, ophæves.

Det foreslås videre, at der fastsættes krav om, at privatinstitutioner skal sikre en normering, som indebærer, at der minimum vil skulle være én pædagogisk personale pr. tre børn i alderssvarende privatinstitutioner for 0-2-årige børn (vuggestue) og minimum én pædagogisk personale pr. seks børn i alderssvarende privatinstitutioner for 3-årige børn indtil skolestart (børnehave). Det foreslås videre, at privatinstitutionen skal sikre, at børn under 3 år indgår i normeringen efter stk. 1, så der er minimum én pædagogisk personale pr. tre børn, frem til den 1. i måneden efter, at barnet er fyldt 3 år.

Det foreslås, at der vil skulle fastsættes nærmere regler om opgørelsen af normering i privatinstitutioner. Reglerne for opgørelse af normering i privatinstitutioner forventes at skulle tage afsæt i den opgørelsesmetode, som det er besluttet skal gælde for opgørelse af normeringer i kommunale og selvejende daginstitutioner mv. Det vil i relation hertil dog skulle afklares nærmere, hvorvidt opgørelsesmetoden vil kunne være den samme, idet opgørelsesmetoden vil skulle fastsættes med udgangspunkt i privatinstitutionernes forhold. Der lægges i forlængelse heraf op til, at arbejdet med at afklare de nærmere regler for opgørelse af normeringer i privatinstitutioner vil skulle ske med inddragelse af bl.a. KL og de organisationer, der varetager privatinstitutionernes interesser. Det foreslås endvidere, at der vil skulle fastsættes nærmere regler for, hvordan privatinstitutioner vil skulle dokumentere deres normering over for kommunen.

Det foreslås, at de nye regler for normering i privatinstitutioner, jf. den foreslåede § 19 b, vil skulle træde i kraft den 1. januar 2025, jf. lovforslagets § 3, stk. 2. Hvis arbejdet med implementeringen viser udfordringer med etablering af en opgørelsesmetode, vil børne- og undervisningsministeren kunne beslutte, at bestemmelsen helt eller delvist ikke finder anvendelse, jf. lovforslagets § 3, stk. 5.

Lovforslaget ændrer ikke ved den ved lov nr. 2594 af 28. december 2021 om ændring af dagtilbudsloven (Minimumsnormeringer i daginstitutioner og styrket tilsyn med dagtilbud m.v.) vedtagne krav for minimumsnorme-

ring i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner samt puljeordninger, som bl.a. indebærer, at der minimum er én pædagogisk personale pr. tre børn i alderssvarende daginstitutioner til 0-2 årige børn (vuggestue) og én pædagogisk personale pr. seks børn i alderssvarende daginstitutioner til 3-årige børn indtil skolestart (børnehave) opgjort som et årligt gennemsnit i kommunen.

Af lovtekniske grunde er reglerne om minimumsnormeringer i daginstitutioner, som blev vedtaget ved lov nr. 2594 af 28. december 2021 om ændring af dagtilbudsloven (Minimumsnormeringer i daginstitutioner og styrket tilsyn med dagtilbud m.v.) medtaget i dette forslag med henblik på, at de uændret kan træde i kraft den 1. januar 2024.

## **2. Minimumsnormeringer i daginstitutioner**

### *2.1. Gældende ret*

Der er i dag ikke lovfastsatte krav til forholdet mellem antal pædagogisk personale og antal børn i daginstitutioner. Det er således op til den enkelte kommune at beslutte, hvilken normering der skal være i kommunens daginstitutioner.

Der er med virkning fra den 1. januar 2024 ved lov nr. 2594 af 28. december 2021 om ændring af dagtilbudsloven (Minimumsnormeringer i daginstitutioner og styrket tilsyn med dagtilbud m.v.) indført lovkrav om minimumsnormeringer i daginstitutioner. Det krav, der træder i kraft den 1. januar 2024, indebærer, at der minimum vil skulle være én pædagogisk personale pr. tre børn i alderssvarende daginstitutioner for 0-2-årige børn (vuggestuer) og minimum én pædagogisk personale pr. seks børn i alderssvarende daginstitutioner for 3-årige børn indtil skolestart (børnehaver). Minimumsnormeringer omfatter kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner og institutionslignende puljeordninger opgjort som et årligt gennemsnit i kommunen, mens det for privatinstitutioner vil gælde, at kommunalbestyrelsen skal sikre, at den enkelte privatinstitution har en normering, som mindst svarer til den gennemsnitlige normering i kommunen.

Efter dagtilbudslovens § 20 har en privatinstitution, som opfylder lovgivningens og kommunens betingelser for godkendelse, krav på at blive godkendt. Dette indebærer, kommunalbestyrelsen skal give henholdsvis et driftstilskud, bygningstilskud og administrationstilskud pr. barn, der optages i privatinstitutionen, jf. dagtilbudslovens §§ 36-38.

Det følger af dagtilbudslovens § 20, stk. 2, at kommunalbestyrelsen fastsætter og offentliggør godkendelseskriterier for privatinstitutioner. Privatinstitutioner, der er godkendt den 1. juli 2018 eller senere, skal opfylde kriterierne for godkendelse senest 6 måneder efter offentliggørelsen heraf. Godkendelseskriterierne skal fastsættes med udgangspunkt i de generelle krav til kommunens egne daginstitutioner. Kommunalbestyrelsen må ikke fastsætte kriterier, der er mere restriktive eller mere lempelige end de krav, kommunalbestyrelsen stiller til egne daginstitutioner. For privatinstitutioner, der er godkendt før den 1. juli 2018 gælder de godkendelseskriterier, som var gældende på godkendelsestidspunktet, men de kan aftale med kommunalbestyrelsen, at privatinstitutionen skal leve op til de til en hver tid gældende godkendelseskriterier, såfremt dette ønskes af begge parter.

Det følger af dagtilbudslovens § 20, stk. 3, at kommunalbestyrelsen bl.a. kan tilbagekalde godkendelse af en privatinstitution, hvis institutionen ikke opfylder de kriterier, som institutionen er godkendt på baggrund af.

De kommunale godkendelseskriterier kan f.eks. være krav til en bestemt normering, andel pædagogisk uddannet personale m.v., hvor det inden for de lovgivningsmæssige rammer er op til den enkelte kommune at fastsætte de konkrete godkendelseskriterier.

Privatinstitutionens opfyldelse af lovgivningens krav indgår i kommunalbestyrelsens eksisterende tilsyn med privatinstitutioner efter dagtilbudsloven.

Kommunalbestyrelsen skal efter dagtilbudslovens § 5 føre tilsyn med privatinstitutioner.

### *2.2. Børne- og Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*

Forskning peger på, at kvaliteten af interaktionen mellem voksen og barn kan være den mest betydningsfulde enkeltfaktor for børns udvikling i dagtilbud. Forskning peger endvidere på, at der er en sammenhæng mellem de strukturelle parametre i daginstitutioner, som f.eks. normering og gruppestørrelse og kvaliteten af voksen-barn-interaktioner i daginstitutioner.

Dagtilbudslovens § 19 a som indsat ved lov nr. 2594 af 28. december 2021 om ændring af dagtilbudsloven (Minimumsnormeringer i daginstitutioner og styrket tilsyn med dagtilbud m.v.) vil med virkning fra den 1. januar 2024 fastsætte krav til den personalemæssige normering i daginstitutioner. Det

## UDKAST

betyder, at der vil være en grænse for, hvor mange personaler der som minimum skal være pr. barn i en daginstitution.

Henset til de konstaterede udfordringer med implementering af det kommende krav til minimumsnormering for privatinstitutioner finder Børne- og Undervisningsministeriet, at kravet bør ændres, så normeringen i privatinstitutioner ikke skal svare til mindst kommunens normering opgjort som et årligt gennemsnit.

Privatinstitutioner vil skulle omfattes af krav til deres normering, så de som minimum vil skulle have én pædagogisk personale pr. tre børn i alderssvarende daginstitutioner for 0-2-årige børn (vuggestue) og minimum én pædagogisk personale pr. seks børn i alderssvarende privatinstitutioner for 3-årige børn indtil skolestart (børnehave). Privatinstitutionen vil ligeledes skulle sikre, at børn under 3 år indgår i normeringen, så der er minimum én pædagogisk personale pr. tre børn, frem til den 1. i måneden efter, at barnet er fyldt 3 år.

Det vil imidlertid være nødvendigt at fastsætte nærmere regler for opgørelsen af minimumsnormeringer i privatinstitutioner, idet den besluttede opgørelsesmetode tager udgangspunkt i daginstitutioner, der indgår i kommunens forsyning, hvilket privatinstitutioner ikke gør. Opgørelsesmetoden for normeringen i privatinstitutioner forventes at skulle tage afsæt i den opgørelsesmetode, som det er besluttet skal gælde for opgørelse af normeringer i kommunale og selvejende daginstitutioner mv. Det vil i relation hertil skulle afklares nærmere, om opgørelsesmetoden vil kunne være den samme, idet opgørelsesmetoden vil skulle fastsættes med udgangspunkt i privatinstitutioners forhold. Der vil endvidere skulle fastsættes regler om privatinstitutionernes dokumentation for deres normering.

Med henblik på at sikre den nødvendige tid til at afklare opgørelsesmetoden, der skal danne udgangspunkt for fastsættelse af nærmere regler på bekendtgørelsesniveau herom, er det ministeriets vurdering, at kravet til minimumsnormering i privatinstitutioner bør udskydes, så der som udgangspunkt først bliver krav om minimumsnormering i privatinstitutioner fra den 1. januar 2025.

Børne- og Undervisningsministeriet vil på den baggrund igangsætte et arbejde med inddragelse af bl.a. de organisationer, der varetager privatinstitutionernes interesse og KL med henblik på at fastlægge en opgørelsesmetode for normering i privatinstitutioner, der forventes at kunne træde i kraft den



## UDKAST

1. januar 2025, jf. lovforslagets § 3, stk. 2. Hvis der i forbindelse med arbejdet viser sig udfordringer med etablering af en opgørelsesmetode, vil børne- og undervisningsministeren kunne beslutte, at bestemmelsen helt eller delvist ikke finder anvendelse, jf. lovforslagets § 3, stk. 5.

Af lovtekniske årsager foreslås der en ophævelse af den ved lov nr. 2594 af 28. december 2021 om ændring af dagtilbudsloven (Minimumsnormeringer i daginstitutioner og styrket tilsyn med dagtilbud m.v.) i dagtilbudsloven indsatte § 19 a om minimumsnormeringer, som med virkning fra den 1. januar 2024 stiller krav om minimumsnormeringer i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner, puljeordninger og privatinstitutioner.

Af lovtekniske årsager foreslås det samtidig at indsætte en ny § 19 a i dagtilbudsloven, som har virkning fra den 1. januar 2024, der indebærer, at der uændret skal være minimumsnormeringer i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner og institutionslignende puljeordninger svarende til de bestemmelser, der er indført ved lov nr. 2594 af 28. december 2021 om ændring af dagtilbudsloven (Minimumsnormeringer i daginstitutioner og styrket tilsyn med dagtilbud m.v.).

Det foreslås med § 19 a, stk. 1, at kravene til minimumsnormeringer både i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner og puljeordninger uændret som minimum vil skulle være én pædagogisk personale pr. tre børn i alderssvarende daginstitutioner for 0-2-årige børn (vuggestuer) og minimum én pædagogisk personale pr. seks børn i alderssvarende daginstitutioner for 3-årige børn indtil skolestart (børnehaver) opgjort som et årligt gennemsnit i kommunen. Det foreslås videre, at børn under 3 år indgår i normeringen efter stk. 1, så der er minimum én pædagogisk personale pr. tre børn, frem til den 1. i måneden efter, at barnet er fyldt 3 år, jf. lovforslagets § 1, nr. 1 (den foreslåede § 19 a, stk. 2).

Den foreslåede § 19 a, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, vil ikke indeholde bestemmelser, der fastsætter krav om minimumsnormering i privatinstitutioner.

Det foreslås, at der fastsættes bestemmelser om minimumsnormering i privatinstitutioner i en ny § 19 b i dagtilbudsloven, som vil skulle træde i kraft den 1. januar 2025, jf. lovforslagets § 3, stk. 2. Det vil indebære, at en privatinstitution efter dagtilbudslovens § 19, stk. 5, skal sikre en normering i institutionen, som indebærer, at der minimum er én pædagogisk personale pr. tre børn i alderssvarende privatinstitutioner til 0-2 årige børn og én pædagogisk personale pr. seks børn i alderssvarende privatinstitutioner til 3-

## UDKAST

årige børn indtil skolestart. Det foreslås videre, at privatinstitutionen skal sikre, at børn under 3 år indgår i normeringen efter stk. 1, så der er minimum én pædagogisk personale pr. tre børn, frem til den 1. i måneden efter, at barnet er fyldt 3 år, jf. lovforslagets § 1, nr. 1 (den foreslåede § 19 b, stk. 2).

De foreslåede bestemmelser vil skulle sikre, at normeringen følger barnets alder, så henholdsvis kommuner og privatinstitutioner vil skulle sikre, at børn under 3 år minimum får en normering svarende til én pædagogisk personale til tre børn, hvis børn rykkes op i børnehave, før de er fyldt 3 år. Det foreslås i den forbindelse, at børn vil skulle have denne minimumsnormering frem til den 1. i måneden, efter barnet er fyldt 3 år. Forslaget vil understøtte, at det er pædagogiske behov, der bliver styrende for tidspunktet for børns oprykning til børnehave.

Det foreslås, at det foreslåede krav om minimumsnormeringer under kommunens forsyning, hvilket vil sige kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner og puljeordninger skal opgøres som et årligt gennemsnit, jf. lovforslagets § 1, nr. 1 (den foreslåede § 19 a, stk. 3).

Det foreslås videre, at børne- og undervisningsministeren som hidtil vil få bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om den specifikke opgørelsesmetode for minimumsnormeringer i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner og puljeordninger, jf. lovforslagets § 1, nr. 1 (den foreslåede § 19 a, stk. 4). Der er allerede i bekendtgørelse nr. 926 af 21. juni 2022 om opgørelse af normeringer i daginstitutioner fastsat regler, der opretholdes med den foreslåede § 3, stk. 3. Den specifikke opgørelsesmetode for de foreslåede krav om minimumsnormeringer foreslås således fastsat på bekendtgørelsesniveau, da opgørelsesmetoden vil have en stor detaljeringsgrad.

Det foreslås herudover, at opgørelsesmetoden for kravene til normering i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner samt puljeordninger som udgangspunkt vil skulle følge opgørelsesmetoden fra Danmarks Statistiks normeringsstatistik. Der vil dog i opgørelsen af normeringer skulle korrigeres for børn, som flyttes til en anden alderssvarende daginstitution som f.eks. børnehave, før de er fyldt 3 år, jf. den foreslåede § 19 a, stk. 2. Herunder vil ledere skulle indgå i opgørelsen med en vægt på 0,85. Endvidere vil personale ansat for midler fra den statslige Pulje til mere pædagogisk personale i daginstitutioner med mange børn i udsatte positioner ikke skulle indgå i opgørelsen, jf. Aftalen om minimumsnormeringer fra den 5. december 2020.

Det foreslås herudover, at børne- og undervisningsministeren vil få bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om den specifikke opgørelsesmetode for minimumsnormering i privatinstitutioner, jf. lovforslagets § 1, nr. 1 (den foreslåede § 19 b, stk. 3).

Det foreslås, at opgørelsesmetoden for normering i privatinstitutioner vil tage afsæt i den opgørelsesmetode, som det er besluttet skal gælde for opgørelse af normeringer i kommunale og selvejende daginstitutioner mv., og som vil skulle følge opgørelsesmetoden fra Danmarks Statistiks normeringsstatistik. Det vil i relation hertil skulle afklares nærmere, hvorvidt opgørelsesmetoden vil kunne være den samme, idet opgørelsesmetoden vil skulle fastsættes med udgangspunkt i privatinstitutioners forhold m.v.

Det foreslås, at kravet om minimumsnormeringer i daginstitutioner og privatinstitutioner ikke vil skulle omfatte Rebild Kommune og Helsingør Kommune. Disse to kommuner er velfærdsaftalekommuner og dermed omfattet af lov om velfærdsaftaler på dagtilbudsområdet og folkeskoleområdet, jf. lovbekendtgørelse nr. 1171 af 12. august 2022, som løber indtil den 30. september 2024. Forslaget indebærer, at Rebild Kommune og Helsingør Kommune vil blive omfattet af de nye krav, når velfærdsaftaleforsøget udløber.

### **3. Konsekvenser for opfyldelsen af FN's verdensmål**

Forslaget om at indføre minimumsnormeringer for kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner og puljeordninger fra den 1. januar 2024 og for privatinstitutioner fra forventelig den 1. januar 2025 vurderes at understøtte FN's verdensmål, delmål 4.2, hvorefter det inden 2030 skal sikres, at alle piger og drenge har adgang til dagtilbud af høj kvalitet, så de er klar til grundskolen.

### **4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige**

Lovforslaget skønnes ikke at have økonomiske konsekvenser for kommunerne, idet lovkravet om minimumsnormeringer i daginstitutioner ikke ændres med indeværende lovforslag. Med det oprindelige lovkrav om minimumsnormeringer i daginstitutioner blev kommunerne kompenseret økonomisk i henhold hertil, ligesom privatinstitutionerne modtager et forhøjet afledt driftstilskud fra kommunerne som følge heraf. Dette eftersom der med indeværende lovforslag ikke ændres på de gældende tilskudsregler for privatinstitutioner efter dagtilbudslovens § 36-38.

Lovforslagets kommunaløkonomiske konsekvenser skal forhandles med kommunerne i henhold til Det Udvidede Totalbalanceprincip (DUT-princippet).

Lovforslaget vedrører ikke regionerne eller staten og har derfor ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for regionerne eller staten.

Principperne for digitaliseringsklar lovgivning vurderes ikke relevante for lovforslaget.

### **5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.**

Privatinstitutioner efter dagtilbudslovens § 19, stk. 5, vil dog på baggrund af den allerede gennemførte DUT-forhandling med KL om det oprindelige lovkrav og efter de gældende tilskudsregler efter dagtilbudslovens §§ 36-38 modtage et forhøjet afledt driftstilskud. Der lægges således ikke op til at ændre kompensationen til privatinstitutionerne som følge af ændringerne med indeværende lovforslag.

Forslaget om minimumsnormeringer kan derudover få administrative konsekvenser for erhvervslivet. De administrative konsekvenser for erhvervslivet vurderes at udgøre under 4 mio. kr. og kvantificeres derfor ikke.

Det er vurderingen, at principperne for agil erhvervsrettet regulering ikke er relevante.

### **6. Administrative konsekvenser for borgerne**

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

### **7. Klimamæssige konsekvenser**

Lovforslaget har ikke klimamæssige konsekvenser.

### **8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser**

Lovforslaget har ikke miljø- og naturmæssige konsekvenser.

### **9. Forholdet til EU-retten**

Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

### **10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.**

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 17. oktober 2023 til den 7. november 2023 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

ADHD-Foreningen, Advokatsamfundet, Ankestyrelsen, Autismeforeningen, Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund (BUPL), Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund (BUPL) – Lederforening, Børnenes

## UDKAST

Bureau, Børne- og Kulturchefforeningen, Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Børns Vilkår, CEPOS, Cevea, Daginstitutionernes Lands-Organisation (DLO), Danmarks Private Skoler – grundskoler & gymnasier, Danmarks Statistik, Dansk Blindesamfund, Dansk Erhverv, Dansk Handicap Forbund, Dansk Industri, Danske Advokater, Danske Dagbehandlingstilbuds Netværk, Danske Døves Landsforbund, Danske Forlag, Danske Handicaporganisationer, De Anbragtes Vilkår, DEA, Det Centrale Handicapråd, Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig, Erhvervsstyrelsens Område for Bedre Regulering (OBR), EVA - Danmarks Evalueringsinstitut, Fag og Arbejde, Foreningen af Døgn og Dagtilbud for udsatte børn og unge (FADD), Foreningen af katolske skoler i Danmark, Foreningen af Kristne Friskoler, Foreningen for Forældre til Elever i Fri- og Privatskoler, Foreningen til gavn for børn og unge (fobu), Foreningsfællesskabet Ligeværd, Forældrenes Landsorganisation (FOLA), Frie Skolers Lærerforening, Friskolerne, Gentofte Børnvenner, HK/Kommunal, HvorErDerEnVoksen, Institut for Menneskerettigheder, Justitia, KL, Landdistrikternes Fællesråd, Landsforeningen for Socialpædagoger, Landsforeningen Livsværk, Landsorganisationen Danske Daginstitutioner (LDD), Landssammenslutningen af Foreninger for Selvstændige Børnepassere, Lilleskolerne, OpenDenmark, Ordblindeforeningen, Plejefamiliernes Landsforening, Red Barnet, Rigsrevisionen, Rådet for Børns Læring, Rådet for Socialt Udsatte, Sammenslutningen af Steinerskoler i Danmark, Selveje Danmark, Selvejende og private institutioners forening (Spifo), Sjældne Diagnoser, SMVdanmark, Socialpædagogernes Landsforbund og Udviklingshæmmedes Landsforbund (ULF).

### 11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen.	Ingen.
Implementeringskonsekvens-	Ingen.	Ingen.

UDKAST

ser for stat, kommuner og regioner		
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen.	Ingen.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen.	Forslaget om ophævelse af kravet om minimumsnormering i privatinstitutioner kan få administrative konsekvenser for erhvervslivet. De administrative konsekvenser for erhvervslivet vurderes at udgøre under 4 mio. kr. og kvantificeres derfor ikke.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen.	Ingen.
Klimamæssige konsekvenser	Ingen.	Ingen.
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen.	Ingen.
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter	
Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X

# UDKAST

## *Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser*

### *Til § 1*

Til nr. 1

Til § 19 a

Den foreslåede bestemmelse svarer til dagtilbudslovens § 19 a, der er indsat i dagtilbudsloven ved § 1, nr. 3, i lov nr. 2594 af 28. december 2021 om ændring af dagtilbudsloven (Minimumsnormeringer i daginstitutioner og styrket tilsyn med dagtilbud m.v.), og som skal træde i kraft den 1. januar 2024 med undtagelse af, at kravet om minimumsnormeringer i privatinstitutioner er udgået som følge af, at dette foreslås fastsat i den foreslåede § 19 b.

Det er af lovtekniske grunde nødvendigt at nyaffatte bestemmelsen i dagtilbudslovens § 19 a om minimumsnormeringer, men uden kravet om minimumsnormering i privatinstitutioner, med henblik på, at kravene til minimumsnormeringer for kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner og puljeordninger kan træde i kraft den 1. januar 2024.

Samtidig foreslås det, at § 1, nr. 3, i lov nr. 2594 af 28. december 2021 ophæves, jf. lovforslagets § 2, nr. 1.

Der er med lov nr. 2594 af 28. december 2021 om ændring af dagtilbudsloven (Minimumsnormeringer i daginstitutioner og styrket tilsyn med dagtilbud m.v.) i dagtilbudslovens § 19 a med virkning fra den 1. januar 2024 fastsat bestemmelser, der regulerer forholdet mellem antal pædagogisk personale og antal børn, der skal være i daginstitutioner.

Den foreslåede § 19 a viderefører uændret den ved lov nr. 2594 af 28. december 2021 med virkning fra den 1. januar 2024 indførte regulering om krav til den personalemæssige normering i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner og puljeordninger, men ikke for privatinstitutioner, der omfattes af den foreslåede § 19 b.

Det foreslås med § 19 a, stk. 1, at kommunalbestyrelsen vil skulle sikre en normering i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner efter § 19, stk. 2-4, og puljeordninger med tilskud efter §§ 101 og 102, som inde-

## UDKAST

bærer, at der minimum er én pædagogisk personale pr. tre børn i alderssvarende daginstitutioner til 0-2 årige børn og én pædagogisk personale pr. seks børn i alderssvarende daginstitutioner til 3-årige børn indtil skolestart.

Med puljeordninger med tilskud efter §§ 101 og 102 forstås alle institutionslignede puljeordninger, som modtager tilskud efter dagtilbudslovens §§ 101 eller 102.

Forslaget vil indebære, at der fastsættes en minimumsnormering for antallet af pædagogisk personale pr. børn i daginstitutioner. Det foreslås, at minimumsnormeringerne vil blive opgjort efter følgende to kategorier; 1) Vuggestue, hvormed forstås alderssvarende daginstitutioner for 0-2-årige børn og 2) Børnehave, hvormed forstås alderssvarende daginstitutioner for 3-årige børn til skolestart.

Forslaget medfører således, at der vil blive fastsat to minimumsnormeringskrav, hvor kommunalbestyrelsen med det foreslåede lovkrav om minimumsnormeringer vil skulle sikre, at der skal være minimum én pædagogisk personale pr. tre børn i kategorien 'Vuggestue', mens der som minimum vil skulle være én pædagogisk personale pr. seks børn i kategorien 'Børnehave' i de typer af daginstitutioner, som den enkelte kommune har målrettet til specifikke aldersgrupper af børn.

Forslaget vil for aldersintegrerede daginstitutioner indebære, at den del af institutionen, der svarer til kategorien 'Vuggestue', vil skulle indgå i opgørelsen af kommunens normering for kategorien 'Vuggestue', mens den del af institutionen, der svarer til kategorien 'Børnehave', vil skulle indgå i opgørelsen af kommunens normering for kategorien 'Børnehave'.

Den foreslåede opgørelse af det foreslåede minimumsnormeringskrav efter kategorierne 'Vuggestue' og 'Børnehave' svarer til de kategorier, Danmarks Statistik i dag anvender, hvor der for hver kommune i dag offentliggøres to normeringsniveauer for daginstitutioner, hhv. et for kommunens vuggestuer og et for kommunens børnehaver.

Med pædagogisk personale forstås personale, som bruger hele eller dele af deres arbejdstid med børnene. Med pædagogisk personale forstås videre fuldtidspersonale, dvs. at det enkelte pædagogiske personale vil skulle fuldtidsomregnes, så de indgår i opgørelsen af normeringer med det antal timer, de er ansat til i løbet af året.



## UDKAST

Det er i dag den enkelte kommune, der beslutter, hvilke aldersgrupper de enkelte dagtilbud under kommunens forsyning skal forbeholdes. Det er således den enkelte kommune, der sammensætter dagtilbuddene, så alderssammensætningen modsvarer de lokale behov og kravene i lovgivningen, hvor organiseringen af dagtilbud skal ske under hensyntagen til, at børn skal sikres et aldersrelevant tilbud.

Forslaget om minimumsnormeringer i daginstitutioner vil ikke ændre ved, at det fortsat vil være den enkelte kommune, som inden for rammerne af dagtilbudsloven har ansvar for at tilrettelægge dagtilbudsstrukturen, herunder ansvaret for at beslutte hvilke dagtilbud, der skal være til 0-5 årige børn i kommunen, samt hvilke tilbud der skal målrettes til specifikke aldersgrupper af børn.

Det foreslåede krav om minimumsnormeringer vil gælde for kommunale daginstitutioner efter § 19, stk. 2, selvejende daginstitutioner efter § 19, stk. 3, udliciterede daginstitutioner efter § 19, stk. 4, samt institutionslignende puljeordninger med tilskud efter §§ 101 og 102.

Det foreslås videre med § 19 a, stk. 2, at kommunalbestyrelsen skal sikre, at børn under 3 år skal indgå i normeringen efter stk. 1, så der er minimum én pædagogisk personale pr. tre børn frem til den 1. i måneden efter, at barnet er fyldt 3 år.

Forslaget vil indebære, at kommunalbestyrelsen skal sikre, at børn under 3 år, som er rykket til et alderssvarende tilbud, som f.eks. en børnehave, før de er fyldt 3 år, vil skulle indgå i normering i kategorien 'Børnehaver', hvor disse børn vil tælle dobbelt i normeringen frem til, de er fyldt 3 år, svarende til at de vil være berettiget til en normering på minimum én pædagogisk personale pr. tre børn, indtil de fylder 3 år. Forslaget vil ligeledes indebære, at børn i normeringsopgørelsen vil blive opgjort som under 3 år indtil den 1. i måneden efter, at barnet fylder 3 år.

Forslaget vil endvidere indebære, at børn, der forbliver i en alderssvarende daginstitution for 0-2 årige børn (vuggestue), efter de er fyldt 3 år, vil skulle indgå i opgørelsen af normeringer i kategorien 'Vuggestuer', og disse børn vil således fortsat være berettiget til en normering på minimum én pædagogisk personale pr. tre børn, indtil de rykkes til en alderssvarende daginstitution for 3-årige børn til skolestart (børnehave).

Forslaget ændrer ikke ved, at det som hidtil vil være op til den enkelte kommune at beslutte, hvornår et barn rykker fra et dagtilbud til et nyt alderssva-

## UDKAST

rende dagtilbud, hvor det efter gældende regler vil være et krav, at det dagtilbud, som barnet bliver rykket til, skal være alderssvarende. Forslaget vil dog betyde, at kommunerne ikke vil kunne fastsætte en normering i en daginstitution på én pædagogisk personale til seks børn, hvis barnet rykker fra en daginstitution for 0-2 årige børn (vuggestue) til en anden alderssvarende daginstitution til 3-årige børn til skolestart (børnehave), før barnet er fyldt 3 år.

Det foreslås med § 19 a, stk. 3, at normeringer efter stk. 1 og 2 i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner efter dagtilbudslovens § 19, stk. 2-4, og puljeordninger med tilskud efter dagtilbudslovens §§ 101 og 102 skal opgøres som et årligt gennemsnit i kommunen, dvs. for alle kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner og puljeordninger i kommunen under et.

Forslaget vil medføre, at minimumsnormeringen i den enkelte kommune vil skulle opgøres som et årligt gennemsnit i kommunen for henholdsvis kategorien 'Vuggestue' og kategorien 'Børnehave'. Forslaget vil kunne betyde, at den enkelte kommunes normering kan variere over et år og variere mellem de enkelte daginstitutioner i kommunen, hvor denne variation vil være i overensstemmelse med det foreslåede krav om minimumsnormeringer i daginstitutioner, så længe kommunen gennemsnitligt over et år lever op til de foreslåede lovkrav for minimumsnormeringer i kategorien 'Vuggestue' og kategorien 'Børnehave'.

Det foreslås med § 19 a, stk. 4, at børne- og undervisningsministeren vil fastsætte nærmere regler om opgørelsesmetoden for normeringen i daginstitutioner efter stk. 1 og 2. Der er med ikrafttrædelse den 1. januar 2024 i bekendtgørelse nr. 926 af 21. juni 2022 om opgørelse af normeringer i daginstitutioner fastsat regler om opgørelsen med hjemmel i § 19 a, stk. 5, som affattet ved lov nr. 2594 af 28. december 2021. Lovforslaget medfører ikke behov for ændringer af den allerede udstedte bekendtgørelse.

Den foreslåede § 19 a, stk. 4, svarer til § 19 a, stk. 5, som blev affattet ved lov nr. 2594 af 28. december 2021, og den med hjemmel i § 19 a, stk. 5, udstedte bekendtgørelse nr. 926 af 21. juni 2022 opretholdes ved lovforslagets § 3, stk. 3.

Med den foreslåede bemyndigelse vil der fortsat kunne blive fastsat regler om den specifikke opgørelsesmetode for normeringer i daginstitutioner, jf. det foreslåede krav om minimumsnormeringer i daginstitutioner. Det foreslås, at opgørelsesmetoden vil skulle følge opgørelsesmetoden fra Danmarks Statistiks normeringsstatistik.

## UDKAST

Som en del af aftalen om minimumsnormeringer fra den 5. december 2020 er det dog aftalt, at personale ansat for midler fra den statslige Pulje til mere pædagogisk personale i daginstitutioner med mange børn i udsatte positioner ikke vil skulle indgå i opgørelsen af normeringer. Det er efterfølgende endvidere aftalt, at der i opgørelsen af normeringer vil skulle korrigeres for børn, som flyttes i børnehave, før de er fyldt 3 år, jf. det foreslåede § 19 a, stk. 2. Det er herudover aftalt, at ledere vil skulle indgå i normeringsopgørelsen med en vægt på 0,85 fremfor med en vægt på 1, som de i dag vægtes i den nuværende normeringsstatistik fra Danmarks Statistik.

Opgørelsesmetoden, som ligger til grund for Danmarks Statistiks eksisterende normeringsstatistik, er udarbejdet af en arbejdsgruppe, som bestod af KL, Økonomi- og Indenrigsministeriet, Finansministeriet og Ministeret for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale forhold med inddragelse af relevante parter på dagtilbudsområdet. Opgørelsesmetoden er dokumenteret i rapporten "Normeringer i dagtilbud – Model for en årsopgørelse af normeringer i dagtilbud", Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale forhold (2014).

Bekendtgørelsen forventes blandt andet at skulle fastsætte følgende regler om personale og børn i opgørelsen af normeringerne i daginstitutioner:

Pædagogiske personaleressourcer og indskrevne børn vil skulle opgøres som fuldtidsækvivalenter, dvs. fuldtidspædagogisk personale og fuldtidsindskrevne børn. Fuldtidsomregningen af pædagogisk personale og indskrevne børn vil skulle tage højde for, hvor stor en del af året det pædagogiske personale og de indskrevne børn har været hhv. ansat og indskrevet, samt hvor mange timer de hhv. er ansat til og er indskrevet i en daginstitution.

Der vil blive fastsat regler om, hvordan normeringsniveauer i kommunen vil skulle korrigeres ud fra børnesammensætningen i kommunen, så børn under 3 år sikres en normering på én pædagogisk personale pr. tre børn frem til den 1. i måneden efter, at barnet er fyldt 3 år, jf. det foreslåede § 19 a, stk. 2. Korrektionen vil skulle foretages ved at vægte børn, som er startet i børnehaven, før de er fyldt 3 år, dobbelt i opgørelsen af normeringen i børnehaven, frem til den 1. i måneden efter barnet er fyldt 3 år.

Pædagogiske personaleressourcer vil skulle omfatte pædagoger, pædagogiske assistenter og pædagogmedhjælpere, som vægtes med 1 i normeringsopgørelsen, pædagogstuderende, som vægtes med 0,43 i normeringsopgørelsen.

## UDKAST

relsen og pædagogisk assistentelever, som vægtes med 0,24 i normeringsopgørelsen, hvilket følger opgørelsesmetoden fra Danmarks Statistiks normeringsstatistik. Pædagogiske personaleressourcer vil herudover skulle omfatte ledere, hvor det er aftalt, at de vægtes med 0,85 i normeringsopgørelsen, jf. Aftalen om minimumsnormeringer af 5. december 2020. Vægtningen af personalegrupperne vil kunne ændres, hvis der sker ændringer i datasættet, herunder opgørelsesmetoden fra Danmarks Statistiks normeringsstatistik eller ændringer i en stillingskategori m.v.

Pædagoger, pædagogiske assistenter, pædagogmedhjælpere, pædagogstuderende og pædagogisk assistentelever vil blive defineret på baggrund af deres stillingsbetegnelse, dvs. den stilling, de er ansat i. Ledere vil blive defineret som pædagogiske ledere, som vil omfatte ledere ansat på lederoverenskomst. Ledere vil ikke skulle omfatte centralt placerede ledere eller ledere, som ikke har pædagogiske opgaver.

Det enkelte personale vil ikke blive opdelt mellem stillingskategorier afhængig af, hvordan vedkommende bruger sin tid mellem f.eks. børnene og ledelsesopgaver, men vil indgå enten i opgørelsen som leder, pædagog, pædagogisk assistent, pædagogmedhjælper, pædagogstuderende eller pædagogisk assistentelev. Der vil således ikke skulle foretages en manuel registrering af ledernes tid med ledelsesopgaver.

Det er forventningen, at der i opgørelsen ikke vil blive korrigeret for det pædagogiske personales eller de indskrevne børns sygefravær eller øvrigt fravær med undtagelse af barsel.

Der forventes også udmøntet regler om, at vikarer skal indgå i opgørelsen af normeringer. Tilsvarende forventes at skulle gælde for støttepersonale, herunder også centralt placeret støttepersonale, og personale ansat for kommunale midler til sociale normeringer. Både vikarer, støttepersonale og personale ansat for kommunale midler til sociale normeringer vil skulle fuld-tidsomregnes, så de kun vil skulle indgå i den periode og de antal timer, de har været ansat i.

Det er desuden forventningen, at personale ansat for midler, som kommuner og institutioner modtager fra den statslige pulje til sociale normeringer ikke vil indgå i opgørelsen. Der er her tale om midler fra Pulje til mere pædagogisk personale i daginstitutioner med mange børn i udsatte positioner. Puljen er en sammenlægning af "Puljen til flere pædagoger og pædagogiske assistenter til institutioner med mange 0-2-årige sårbare og udsatte børn" fra 1.000 dages-programmet afsat med finanslovsaftalen for 2019 mellem den

## UDKAST

daværende regering (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti) og Dansk Folkeparti og "Puljen til flere pædagoger til institutioner med mange børn i udsatte positioner" fra aftalen "Stærke dagtilbud – alle børn skal med i fællesskabet" af 9. juni 2017 mellem den daværende regering (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Dansk Folkeparti, Socialdemokratiet og Radikale Venstre.

Det er herudover forventningen, at der vil blive udmøntet regler om, at nedenstående tre kommunale fordelingsnøgler vil blive anvendt i opgørelsen. Ved kommunale fordelingsnøgler forstås en regel for fordeling af børn og personale, som den enkelte kommune indmelder til Danmarks Statistik til brug for normeringsstatistikken i de tilfælde, hvor tilknytningsforholdet ikke er entydigt. De kommunale fordelingsnøgler vil blive anvendt som et alternativ til minutios registrering af børn og personalets tilknytningsforhold og tidsforbrug.

- 1) Fordeling af børn i aldersintegrerede daginstitutioner mellem hhv. vuggestue og børnehave. Nøglen angiver kommunernes regel for børns oprykningsalder ved overgang fra vuggestue til børnehave.
- 2) Fordeling af personaleressourcer i fleks. aldersintegrerede daginstitutioner mellem hhv. vuggestue og børnehave. Nøglen tager udgangspunkt i kommunernes budgettildelingsprincipper for tildeling af ressourcer til daginstitutioner pr. vuggestuebarn og børnehavebarn.
- 3) Fordeling af centralt placeret pædagogisk personale efter, hvor stor en andel af tiden de gennemsnitlig benytter i hhv. vuggestue og børnehave. Nøglen er individuel for kommunerne, men forventes at tage afsæt i viden om, hvilke institutioner, der har fået tildelt centralt placeret pædagogisk personale.

Der vil kunne blive fastsat yderligere regler om opgørelsesmetoden på bekendtgørelsesniveau, hvor disse i udgangspunktet vil være regler, som følger af opgørelsesmetoden fra Danmarks Statistiks normeringsstatistik eller fra Aftalen om minimumsnormeringer af 5. december 2020. Der vil også kunne fastsættes regler, som relaterer sig til opgørelsesmetoden, hvis der eksempelvis sker relevante udviklinger i normeringsopgørelsens forudsætninger, herunder som følge af ændringer i den stillingsmæssige sammensætning i daginstitutioner, eller hvis særlige indsatser, der ikke relaterer sig til den pædagogiske opgave i daginstitutioner, ikke skal afspejles i opgørelsen m.v.

## UDKAST

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i de almindelige bemærkninger om minimumsnormeringer i daginstitutioner.

Til § 19 b

Med den § 19 a, der er indsat i dagtilbudsloven ved § 1, nr. 3, i lov nr. 2594 af 28. december 2021 om ændring af dagtilbudsloven (Minimumsnormeringer i daginstitutioner og styrket tilsyn med dagtilbud m.v.), og som skal træde i kraft den 1. januar 2024, vil privatinstitutioner efter § 19 a, stk. 4, være omfattet af et krav om, at de skal have en normering, som mindst svarer til den gennemsnitlige normering i kommunen.

Da privatinstitutionerne ikke vil have mulighed for at implementere det kommende lovkrav foreslås det, at privatinstitutionerne omfattes af det overordnede krav om minimumsnormeringer, dvs. minimum én pædagogisk personale pr. tre børn i alderssvarende institutioner til 0-2 årige børn og én pædagogisk personale pr. seks børn i alderssvarende institutioner til 3-årige børn indtil skolestart.

Det foreslås med § 19 b, stk. 1, at privatinstitutionen vil skulle sikre en normering, som indebærer, at der minimum er én pædagogisk personale pr. tre børn i alderssvarende privatinstitutioner til 0-2 årige børn og én pædagogisk personale pr. seks børn i alderssvarende privatinstitutioner til 3-årige børn indtil skolestart.

Forslaget vil indebære, at der fastsættes en minimumsnormering for antallet af pædagogisk personale i privatinstitutioner pr. barn. Det foreslås, at minimumsnormeringerne vil blive opgjort efter følgende to kategorier; 1) Vuggestue, hvormed forstås alderssvarende privatinstitutioner for 0-2-årige børn og 2) Børnehave, hvormed forstås alderssvarende privatinstitutioner for 3-årige børn til skolestart.

Forslaget medfører således, at der vil blive fastsat to minimumsnormeringskrav, hvor privatinstitutionen med det foreslåede lovkrav om minimumsnormering vil skulle sikre, at der skal være minimum én pædagogisk personale pr. tre børn i kategorien 'Vuggestue', mens der som minimum vil skulle være én pædagogisk personale pr. seks børn i kategorien 'Børnehave'.

Forslaget vil for aldersintegrerede privatinstitutioner indebære, at den del af institutionen, der svarer til kategorien 'Vuggestue', vil skulle indgå i opgørelsen af privatinstitutionens normering for kategorien 'Vuggestue', mens den del af institutionen, der svarer til kategorien 'Børnehave', vil skulle

indgå i opgørelsen af privatinstitutionens normering for kategorien 'Børnehave'.

Forslaget vil indebære, at en privatinstitution ikke vil skulle efterleve den gennemsnitlige minimumsnormering i kommunen, jf. den foreslåede § 19 a, stk. 1, men at privatinstitutionen vil skulle efterleve et normeringskrav, som indebærer, at der minimum er én pædagogisk personale pr. tre børn i alderssvarende privatinstitutioner for 0-2 årige børn og én pædagogisk personale pr. seks børn i alderssvarende privatinstitutioner for 3-årige børn indtil skolestart, hvor opgørelsesmetoden herfor foreslås fastsat i en bekendtgørelse, jf. den foreslåede § 19 b, stk. 3. I bekendtgørelsen vil der også skulle fastsættes regler om, hvordan privatinstitutionen skal dokumentere over for kommunen, at den efterlever kravet til normering.

Det er i dag den enkelte privatinstitution, der beslutter, hvilke aldersgrupper privatinstitutionen skal omfatte. En privatinstitution vil kunne bestå af flere enheder, jf. dagtilbudslovens § 19, stk. 6. For en privatinstitution med flere enheder vil normeringskravet skulle opgøres som et gennemsnit i hele institutionen og ikke de enkelte enheder.

Privatinstitutionens opfyldelse af minimumsnormering vil indgå i kommunalbestyrelsens eksisterende tilsyn med privatinstitutioner efter dagtilbudsloven. Der foreslås fastsat regler på bekendtgørelsesniveau om privatinstitutionens dokumentation af dens normering, jf. den foreslåede § 19 b, stk. 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 1.

Det foreslås videre med § 19 b, stk. 2, at privatinstitutionen skal sikre, at børn under 3 år indgår i normeringen efter stk. 1, så der er minimum én pædagogisk personale pr. tre børn frem til den 1. i måneden efter, at barnet er fyldt 3 år.

Forslaget vil indebære, at privatinstitutionen skal sikre, at børn under 3 år, som er rykket til et alderssvarende tilbud, som f.eks. en børnehave, før de er fyldt 3 år, vil skulle indgå i normering i kategorien 'Børnehaver', hvor disse børn vil tælle dobbelt i normeringen frem til, de er fyldt 3 år, svarende til at de vil være berettiget til en normering på minimum én pædagogisk personale pr. tre børn, indtil de fylder 3 år. Forslaget vil ligeledes indebære, at børn i normeringsopgørelsen vil blive opgjort som under 3 år, indtil den 1. i måneden efter barnet fylder 3 år.

Forslaget vil endvidere indebære, at børn, der forbliver i en alderssvarende privatinstitution for 0-2 årige børn (vuggestue), efter de er fyldt 3 år, vil skulle indgå i opgørelsen af normeringer i kategorien 'Vuggestuer', og disse

børn vil således fortsat være berettiget til en normering på minimum én pædagogisk personale pr. tre børn, indtil de rykkes til en alderssvarende privatinstitution for 3-årige børn til skolestart (børnehave).

Det foreslås med § 19 b, stk. 3, at børne- og undervisningsministeren vil fastsætte nærmere regler om opgørelsesmetoden for normeringen i privatinstitutioner efter stk. 1 og 2 og privatinstitutioners dokumentation herfor.

Det foreslås, at udformningen af modellen for opgørelsesmetoden for normering i privatinstitutioner vil ske med afsæt i den opgørelsesmetode, som det er besluttet skal gælde for opgørelse af normeringer i kommunale og selvejende daginstitutioner mv, men skal tage udgangspunkt i privatinstitutioners forhold m.v.

Der lægges op til, at arbejdet med at fastsætte regler for opgørelse af normering i privatinstitutioner vil skulle ske med inddragelse af blandt andre de organisationer, der varetager privatinstitutionernes interesser og KL.

Det er forventningen, at personale ansat for midler fra den statslige Pulje til mere pædagogisk personale i daginstitutioner med mange børn i udsatte positioner ikke vil skulle indgå i opgørelsen af normeringen i privatinstitutioner. Det er herudover forventningen, at ledere vil skulle indgå i normeringsopgørelsen med en vægt på 0,85 fremfor med en vægt på 1, som de i dag vægtes i den nuværende normeringsstatistik fra Danmarks Statistik.

Opgørelsesmetoden, som ligger til grund for Danmarks Statistiks eksisterende normeringsstatistik, er udarbejdet af en arbejdsgruppe, som bestod af KL, Økonomi- og Indenrigsministeriet, Finansministeriet og Ministeret for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale forhold med inddragelse af relevante parter på dagtilbudsområdet. Opgørelsesmetoden er dokumenteret i rapporten "Normeringer i dagtilbud – Model for en årsopgørelse af normeringer i dagtilbud", Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale forhold (2014).

Bekendtgørelsen forventes blandt andet at skulle fastsætte regler om personale og børn i opgørelsen af normering i privatinstitutioner:

Pædagogiske personaleressourcer og indskrevne børn forventes at skulle opgøres som fuldtidsækvivalenter, dvs. fuldtidspædagogisk personale og fuldtidsindskrevne børn. Fuldtidsomregningen af pædagogisk personale og indskrevne børn forventes at skulle tage højde for, hvor stor en del af året det



## UDKAST

pædagogiske personale og de indskrevne børn har været hhv. ansat og indskrevet, samt hvor mange timer de hhv. er ansat til og er indskrevet i en privatinstitution.

Det forventes, at pædagogiske personaleressourcer vil skulle omfatte pædagoger, pædagogiske assistenter og pædagogmedhjælpere, som vægtes med 1 i normeringsopgørelsen, pædagogstuderende, som vægtes med 0,43 i normeringsopgørelsen og pædagogisk assistentelever, som vægtes med 0,24 i normeringsopgørelsen, hvilket følger opgørelsesmetoden fra Danmarks Statistiks normeringsstatistik. Det forventes, at pædagogiske personaleressourcer herudover vil skulle omfatte ledere, hvor det er aftalt, at de vægtes med 0,85 i normeringsopgørelsen, jf. Aftalen om minimumsnormeringer af 5. december 2020. Vægtningen af personalegrupperne vil kunne ændres, hvis der fx sker ændringer i opgørelsesmetoden fra Danmarks Statistiks normeringsstatistik eller ændringer i en stillingskategori m.v.

Det er forventningen, at pædagoger, pædagogiske assistenter, pædagogmedhjælpere, pædagogstuderende og pædagogisk assistentelever vil blive defineret på baggrund af deres stillingsbetegnelse, dvs. den stilling, de er ansat i. Det er videre forventningen, at ledere vil blive defineret som pædagogiske ledere, som vil omfatte ledere ansat på lederoverenskomst. Det er forventningen, at ledere ikke vil skulle omfatte centralt placerede ledere eller ledere, som ikke har pædagogiske opgaver.

Det er forventningen, at det enkelte personale vil skulle indgå i opgørelsen som enten leder, pædagog, pædagogisk assistent, pædagogmedhjælper, pædagogstuderende eller pædagogisk assistentelev, så der ikke vil skulle foretages en manuel registrering af ledernes tid med ledelsesopgaver.

Det er forventningen, at der i opgørelsen ikke vil blive korrigeret for det pædagogiske personales eller de indskrevne børns sygefravær eller øvrigt fravær med undtagelse af barsel.

Det forventes, at vikarer skal indgå i opgørelsen af normeringen. Herudover forventes eventuelt ansat støttepersonale i privatinstitutionen at skulle indgå i opgørelsen. Vikarer og eventuelt ansat støttepersonale forventes at skulle fuldtidsomregnes, så de kun vil skulle indgå i den periode og de antal timer, de har været ansat i.

Det er desuden forventningen, at personale ansat for midler, som kommuner og privatinstitutioner modtager fra den statslige pulje til sociale normeringer ikke vil indgå i opgørelsen. Der er her tale om midler fra den statslige Pulje til mere pædagogisk personale i daginstitutioner med mange børn i udsatte

positioner. Puljen er en sammenlægning af "Puljen til flere pædagoger og pædagogiske assistenter til institutioner med mange 0-2-årige sårbare og udsatte børn" fra 1.000 dages-programmet afsat med finanslovsaftalen for 2019 mellem den daværende regering (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti) og Dansk Folkeparti og "Puljen til flere pædagoger til institutioner med mange børn i udsatte positioner" fra aftalen "Stærke dagtilbud – alle børn skal med i fællesskabet" af 9. juni 2017 mellem den daværende regering (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Dansk Folkeparti, Socialdemokratiet og Radikale Venstre.

Det er herudover forventningen, at der vil blive udmøntet regler om anvendelsen af fordelingsnøgler i relation til opgørelsen. Herved forstås en regel for fordeling af børn og personale i de tilfælde, hvor tilknytningsforholdet ikke er entydigt, f.eks. ved fordeling af børn og personale i integrerede daginstitutioner samt evt. støttepersonale. Fordelingsnøgler vil blive anvendt som et alternativ til minutios registrering af børn og personalets tilknytningsforhold og tidsforbrug.

Der vil endvidere blive fastsat regler om, hvordan privatinstitutionen skal dokumentere over for kommunen, om den efterlever kravet til normering, jf. den foreslåede § 19 b, stk. 1 og 2. Det er forventningen, at det kan blive fastsat, at privatinstitutionen skal afgive en erklæring til kommunalbestyrelsen for at dokumentere, at den efterlever den foreslåede lovfastsatte krav til normeringen, jf. lovforslagets § 1, nr. 1.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i de almindelige bemærkninger om minimumsnormeringer i daginstitutioner.

### *Til § 2*

Til nr. 1 (§ 1, nr. 3, i lov nr. 2594 af 28. december 2021)

Den foreslåede ophævelse er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 1. Der henvises til bemærkningerne hertil.

Til nr. 2 (§ 2, stk. 1, i lov nr. 2594 af 28. december 2021)

Henvisningen til stk. 2 udgår som konsekvens af ophævelsen af stk. 2 ved lovforslagets § 2, nr. 3.

Til nr. 3 (§ 2, stk. 2, i lov nr. 2594 af 28. december 2021)

## UDKAST

Bestemmelsen i § 2, stk. 2, om ikrafttrædelse den 1. januar 2024 af § 1, nr. 3, i lov nr. 2594 af 28. december 2021 foreslås ophævet som konsekvens af ophævelsen af § 1, stk. 3, i 1, nr. 23, i lov nr. 2594 af 28. december 2021 ved lovforslagets § 2, nr. 1.

### *Til § 3*

Det foreslås i *stk. 1*, at loven skal træde i kraft den 1. januar 2024, jf. dog *stk. 2*.

Forslaget indebærer, at der fra den 1. januar 2024 vil være krav om, at kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner og institutionslignende puljeordninger vil skulle efterleve det foreslåede krav om minimumsnormering, jf. den foreslåede § 19 a, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, der svarer til det, som også fra den 1. januar 2024 ville følge af lov nr. 2595 af 28. december 2021 for kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner og puljeordninger.

Det foreslås i *stk. 2*, at § 19 b i dagtilbudsloven, som affattet ved dennes lovs § 1, nr. 1, træder i kraft den 1. januar 2025.

Der er tale om en bestemmelse, der regulerer minimumsnormering i privatinstitutioner. Det foreslåede vil indebære, at privatinstitutioner fra den 1. januar 2025 vil skulle efterleve et krav om minimumsnormering.

Det foreslås i *stk. 3*, at regler fastsat i medfør af § 19 a, stk. 5, i dagtilbudsloven, som affattet ved lov nr. 2594 af 28. december 2021 om ændring af dagtilbudsloven (Minimumsnormeringer i daginstitutioner og styrket tilsyn med dagtilbud m.v.), forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af nye regler udstedt i medfør af § 19 a, stk. 4, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1. Det foreslåede indebærer, at bekendtgørelse nr. 926 af 21. juni 2022 om opgørelse af normeringer i daginstitutioner opretholdes, indtil den ophæves eller afløses af nye regler udstedt i medfør af § 19 a, stk. 4, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1.

Det foreslås med *stk. 4*, at § 1, nr. 1, først finder anvendelse for Helsingør Kommune og Rebild Kommune, når lov om velfærdsaftaler på dagtilbudsområdet og folkeskoleområdet, jf. lovbekendtgørelse nr. 1171 af 12. august 2022 ophæves. Indtil lov om velfærdsaftaler på dagtilbudsområdet og folkeskoleområdet ophæves, finder de hidtil gældende regler anvendelse for disse kommuner. Det følger af lov om velfærdsaftaler på dagtilbudsområdet og folkeskoleområdet, at den ophæves den 30. september 2024, men med den foreslåede formulering tages der højde for en eventuel forlængelse af

## UDKAST

forsøgsperioden for velfærdsaftalekommunerne på dagtilbudsområdet. Der forventes fremsat lovforslag i december 2023 om at forlænge forsøgsperioden frem til den 31. juli 2025.

Efter § 2, stk. 4, i lov nr. 2594 af 28. december 2021 om ændring af dagtilbudsloven (Minimumsnormeringer i daginstitutioner og styrket tilsyn med dagtilbud m.v.) finder bl.a. bestemmelserne om minimumsnormeringer for kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner og puljeordninger først anvendelse for Rebild Kommune og Helsingør Kommune den 1. oktober 2024. Indtil den 30. september 2024 finder de hidtil gældende regler anvendelse for disse kommuner.

Det foreslåede medfører tilsvarende, at bestemmelserne om minimumsnormeringer i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner og puljeordninger fortsat ikke vil finde anvendelse for Rebild Kommune og Helsingør Kommune, som er velfærdsaftalekommuner, og som er omfattet af § 8 i lov om velfærdsaftaler på dagtilbudsområdet og folkeskoleområdet, så længe denne lov er gældende. Når lov om velfærdsaftaler på dagtilbudsområdet og folkeskoleområdet ophæves, vil Rebild Kommune og Helsingør Kommune være omfattet af de foreslåede regler om minimumsnormeringer.

Det foreslås med *stk. 5*, at børne- og undervisningsministeren kan beslutte, at § 19 b, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1, ikke finder anvendelse helt eller delvist, hvis særlige forhold gør det nødvendigt.

Forventningen er, at børne- og undervisningsministeren, forud for at § 19 b, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1, træder i kraft den 1. januar 2025, fastsætter nærmere regler om opgørelsesmetode for normeringen i privatinstitutioner efter den foreslåede § 19 b, stk. 1 og 2, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1.

Den foreslåede bestemmelse vil eksempelvis kunne finde anvendelse, hvis udfærdigelsen af den administrative forskrift, der skal fastsætte regler om opgørelsesmetoden for normeringen i privatinstitutioner, viser sig at tage længere tid at udarbejde end forventet, således at opgørelsesmetoden bag de fastsatte normeringer i den foreslåede § 19 b, stk. 1 og 2, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1, kommer til at udestå. Privatinstitutioner vil i dette tilfælde ikke være forpligtede til at efterleve et krav om minimumsnormering.

## UDKAST

Reglerne for så vidt angår minimumsnormeringer i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner efter dagtilbudslovens § 19, stk. 2-4, og puljeordninger med tilskud efter dagtilbudslovens §§ 101 og 102 vil ikke kunne suspenderes efter bestemmelsen.

Da dagtilbudsloven ikke gælder for Færøerne og Grønland og ikke kan sættes i kraft for disse dele af riget, vil loven ikke gælde for Færøerne og Grønland.

Udkast

## Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	<p style="text-align: center;"><b>§ 1</b></p> <p>I dagtilbudsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 985 af 27. juni 2022, som ændret ved lov nr. 1162 af 8. juni 2021, lov nr. 2594 af 28. december 2021, lov nr. 2595 af 28. december 2021 og § 24 i lov nr. 753 af 13. juni 2023, foretages følgende ændringer:</p>
	<p><b>1.</b> Efter § 19 indsættes:</p> <p>»§ 19 a. Kommunalbestyrelsen skal sikre en normering i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner efter § 19, stk. 2-4, og puljeordninger med tilskud efter §§ 101 og 102, som indebærer, at der minimum er én pædagogisk personale pr. tre børn i alderssvarende daginstitutioner til 0-2 årige børn og én pædagogisk personale pr. seks børn i alderssvarende daginstitutioner til 3-årige børn indtil skolestart.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Kommunalbestyrelsen skal sikre, at børn under 3 år indgår i normeringen efter stk. 1, så der er minimum én pædagogisk personale pr. tre børn, frem til den 1. i måneden efter at barnet er fyldt 3 år.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Normeringen efter stk. 1 og 2 i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner efter § 19,</p>

	<p>stk. 2-4, og puljeordninger med tilskud efter §§ 101 og 102 skal opgøres som et årligt gennemsnit i kommunen.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Børne- og undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om opgørelsesmetode for normeringen i daginstitutioner efter stk. 1 og 2.</p> <p><b>§ 19 b.</b> En privatinstitution efter § 19, stk. 5, skal sikre en normering i institutionen, som indebærer, at der minimum er én pædagogisk personale pr. tre børn i alderssvarende privatinstitutioner til 0-2 årige børn og én pædagogisk personale pr. seks børn i alderssvarende privatinstitutioner til 3-årige børn indtil skolestart.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Privatinstitutionen skal sikre, at børn under 3 år indgår i normeringen efter stk. 1, så der er minimum én pædagogisk personale pr. tre børn, frem til den 1. i måneden efter at barnet er fyldt 3 år.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Børne- og undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om opgørelsesmetode for normeringen i privatinstitutioner efter stk. 1 og 2 og privatinstitutioners dokumentation herfor.«</p>
	<p style="text-align: center;"><b>§ 2</b></p> <p>I lov nr. 2594 af 28. december 2021 om ændring af dagtilbudsloven (Minimumsnormeringer i daginstitutioner og styrket tilsyn med dagtilbud m.v.) foretages følgende ændring:</p>

<p><b>3.</b> Efter § 19 indsættes:</p> <p>»§ 19 a. Kommunalbestyrelsen skal sikre en normering i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner efter § 19, stk. 2-4, og puljeordninger med tilskud efter §§ 101 og 102, som indebærer, at der minimum er én pædagogisk personale pr. tre børn i alderssvarende daginstitutioner til 0-2 årige børn og én pædagogisk personale pr. seks børn i alderssvarende daginstitutioner til 3-årige børn indtil skolestart.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Kommunalbestyrelsen skal sikre, at børn under 3 år indgår i normeringen efter stk. 1, så der er minimum én pædagogisk personale pr. tre børn, frem til den 1. i måneden efter at barnet er fyldt 3 år.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Normeringen efter stk. 1 og 2 i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner efter § 19, stk. 2-4, og puljeordninger med tilskud efter §§ 101 og 102 skal opgøres som et årligt gennemsnit i kommunen.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Kommunalbestyrelsen skal sikre, at normeringen i privatinstitutioner efter § 19, stk. 5, mindst svarer til den gennemsnitlige normering i kommunen, jf. stk. 3.</p> <p><i>Stk. 5.</i> Børne- og undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om opgørelsesmetode for normeringen i daginstitutioner efter stk. 1 og 2.«</p>	<p><b>1.</b> § 1, nr. 3, ophæves.</p>
<p style="text-align: center;"><b>§ 2</b></p> <p><i>Stk. 1.</i> Loven træder i kraft den 1. januar 2022, jf. dog stk. 2.</p>	<p><b>2.</b> I § 2, <i>stk. 1</i>, udgår », jf. dog stk. 2«.</p>
<p><i>Stk. 2.</i> § 1, nr. 3, træder i kraft den 1. januar 2024.</p> <p>...</p>	<p><b>3.</b> § 2, <i>stk. 2</i>, ophæves.</p> <p>Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 2 og 3.</p>